

Vlaams
Parlement

ingediend op **1502** (2017-2018) – Nr. 1
28 februari 2018 (2017-2018)

Voorstel van resolutie

van Katia Segers

betreffende de hervorming
van de Vlaamse Toezichtcommissie
voor het elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer (VTC)
in het licht van de algemene verordening
gegevensbescherming (AVG)

TOELICHTING

De Europese algemene verordening gegevensbescherming (AVG), beter bekend onder het Engelstalige acroniem GDPR (General Data Protection Regulation), is op 24 mei 2016 in werking getreden en heeft tot doel "de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens" en "het vrije verkeer van die gegevens". Er werd in een overgangsperiode van twee jaar voorzien opdat bedrijven en organisaties, maar ook overheden en de federale Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (kortweg de Privacycommissie) hun werking in overeenstemming konden brengen met de nieuwe eisen van de AVG rond de bescherming van persoonsgegevens en de richtlijnen voor politie en justitie met betrekking tot gegevensbescherming. Dat proces moet dus tegen 25 mei 2018 afgerond zijn, het moment dat de AVG van toepassing wordt.

Die timing blijkt bijzonder krap te zijn. De Vlaamse Regering heeft pas op 12 januari 2018 het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) goedgekeurd, zes maanden na de vooropgestelde uiterlijke deadline van juli 2017.¹

Dit voorontwerp van decreet bevat de nodige aanpassingen van sectorale regelgeving op basis van de AVG, maar gaat niet in op de nieuwe rol van de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (VTC), die met het uitvoeringsbesluit van 15 mei 2009 werd ingesteld. Toch moet hier de belangrijke principiële beslissing genomen worden of Vlaanderen al dan niet zelf een volwaardige gegevensbeschermingsautoriteit wil oprichten.

Artikel 51 van de AVG voorziet immers in de mogelijkheid voor regio's om een eigen toezichthoudende autoriteit te organiseren: "Elke lidstaat bepaalt dat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te vergemakkelijken ("toezichthoudende autoriteit").".

Het Vlaamse Gewest kan dus een eigen toezichthouder oprichten, op voorwaarde dat die autoriteit uitgerust wordt met alle bevoegdheden en taken van een volwaardige toezichthoudende autoriteit, zoals is bepaald in de verordening. De vraag is of een eigen Vlaamse toezichthouder, die opereert naast de federale gegevensbeschermingsautoriteit, garant zal staan voor een consistente, efficiënte en betaalbare persoonsgegevensbescherming. De huidige toezichtcommissie is er alvast van overtuigd dat "er beter geopteerd wordt voor een administratief orgaan dat voor de Vlaamse administraties, zowel regionaal als voor de plaatselijke besturen, instaat voor het opvolgen en regelen van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer".² Maar tegelijk wijst de toezichtcommissie erop dat het de taak is van de Vlaamse decreetgever om de lijnen daarvoor uit te zetten en de nieuwe Vlaamse Privacycommissie vorm en inhoud te geven.

¹ In de conceptnota 'Aanpak voor de aanpassing van de Vlaamse regelgeving aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) tegen uiterlijk 24 mei 2018' werd de principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet vooropgesteld voor uiterlijk juli 2017 (p.4).

² Voorwoord van het Jaarverslag 2015 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, gepubliceerd op 15 maart 2017.

Ondertussen zijn bij de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit de krachtlijnen vastgelegd voor de hervorming van de federale Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Privacycommissie), maar in Vlaanderen blijft het stil. Toch moet hoofdstuk 3 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, dat de oprichting van een Vlaamse Toezichtcommissie regelt, aangepast worden tegen 25 mei 2018, ongeacht het scenario waarvoor geopteerd wordt.

Hoewel minister Homans in juli en oktober 2017 nog te kennen gaf dat de hervorming van de VTC door haar administratie werd opgevolgd en voorbereid, wordt in het antwoord op schriftelijke vraag 229 van 23 januari 2018 plots gesteld dat de minister de mening is toegedaan dat “de principiële keuzes om de VTC te hervormen in het licht van de algemene verordening gegevensbescherming dan ook aan het Vlaams Parlement toekomen”.

De indiener wil met dit voorstel van resolutie gevolg geven aan de wens en de oproep van de minister, en roept de Vlaamse Regering op om de expertise van de huidige VTC-leden in deze materie te erkennen en de door hen vooropgestelde piste van VTC als administratief orgaan dat louter bevoegd is voor de entiteiten van de Vlaamse administratie, verder uit te werken.

De indiener is immers de mening toegedaan dat de aanzienlijke extra financiële inspanningen die gepaard gaan met de oprichting van een volwaardige gegevensbeschermingsautoriteit voor Vlaanderen alleen, niet alleen indruisen tegen de expliciete doelstelling van deze Vlaamse Regering om te werken aan een ‘slanker overheidsapparaat’, maar bovenal niet garant staan voor een consistente en efficiënte persoonsgegevensbescherming en adequate naleving van de AVG.

We mogen echter niet blind zijn voor de zware uitdagingen die de implementatie van de AVG stelt aan Vlaamse organisaties en kleine ondernemers. Daarom verzoekt de indiener de Vlaamse Regering om daarnaast ook te onderzoeken op welke manier die organisaties en ondernemingen, naast de initiatieven van de federale Privacycommissie (CBPL) die op dat vlak al ontplooid worden, nog extra ondersteund kunnen worden bij de implementatie van de AVG.

Katia SEGERS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gehoord het antwoord van minister Homans op de vragen om uitleg van Katia Segers van 4 juli 2017 en 7 november 2017 over de hervorming van de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (VTC) in het licht van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- gelet op:
 - 1° de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
 - 2° de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit;
 - 3° het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
 - 4° de conceptnota van de Vlaamse Regering 'Aanpak voor de aanpassing van de Vlaamse regelgeving aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) tegen uiterlijk 24 mei 2018';
 - 5° het antwoord van minister Homans op de schriftelijke vraag van Katia Segers van 23 januari 2018 over de voortgang inzake de hervorming van de Vlaamse Toezichtcommissie in het licht van de AVG;
- overwegende dat:
 - 1° het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 de nadruk legt op een slanker overheidsapparaat;
 - 2° de keuze voor een volwaardige Vlaamse gegevensbeschermingsautoriteit een aanzienlijke financiële inspanning vergt;
 - 3° de huidige Vlaamse Toezichtcommissie, na studie van beide scenario's, de mening is toegedaan dat het met het oog op een consistente, efficiënte en betaalbare persoonsgegevensbescherming niet opportuun is om voor Vlaanderen een aparte, volwaardige gegevensbeschermingsautoriteit op te richten, maar dat er beter geopteerd kan worden voor een administratief orgaan dat voor de Vlaamse administraties belast is met het opvolgen en regelen van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
 - 4° de hervorming van de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (VTC) en de daaraan gerelateerde aanpassingen in het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer bijzonder dringend zijn, aangezien ze afgerond moeten zijn op 25 mei 2018, de datum waarop de algemene verordening gegevensbescherming van toepassing is;

- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° in het kader van de hervorming van de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer niet in te gaan op de mogelijkheid om een aparte Vlaamse gegevensbeschermingsautoriteit op te richten;
 - 2° principieel te kiezen voor een administratief orgaan dat belast is met de opvolging en regeling van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
 - 3° te onderzoeken op welke manier extra ondersteuning bij het naleven van de regels van AVG geleverd kan worden aan het geheel van Vlaamse administraties, organisaties, verenigingen, onderwijsinstellingen en ondernemingen die persoonsgegevens bijhouden en verwerken.

Katia SEGERS